Nro 46.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 10 CZERWCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Peterzburg dnia 30go Maja v. s. Jenerał Infanteryi Xiąże *Łabanow Rostowski* Naymiłościwiey udarowany Orderem S. Andrzeja pierwozwannego.

Officerom Jarosławskiego Kozackiego Pułku, którzy się dystyngwowali w bitwach 2go 4go i 6go Października przeszłego 1813 roku, Naymiłościwiey udzielone następne nagrody: Pułkownik *Selifontow* obdarzony Orderem S. Anny 2giey klassy z dyamentami; naczelnicy Setni, Majorowie *Chomutow i Selifontow* Orderem Sgo Włodzimierza 4go stopnia; Rotmistrze *Denisiew* i *Szupinski*, SztabRotmistrz *Rostowcow*, Porucznicy *Tyszynin*, *Pietrow*, *Norawlew*, *Wolinasow* i Xiąże Szczekin-*Rostowski*, Korneci, *Surdyn*, *Runow*, *Niebolsyn*, *Mierkurow*, *Hriaziew*, Xiąże Szczekin-Rostowski, i przykomenderowany z pierwszego ochotniczego Kozackiego pułku Pułkownika *Jachontowa*, Kornet *Somma* Orderem S. Anny 3ciey klassy.

Cesarskie Wolne Ekonomiczne Towarzystwo na początku terazniejszego roku ogłosiło drukiem sześćdziesiątą piątą część trudow i prac swoich za rok przeszły, która mieści w sobie, oprócz innych oryginalnych i bardzo użytecznych dzieł i doswiadczeń, opisanie w naydrobnieyszych szczegółach *ręcznego i nositelnego żelaznego młynka*; którego wzór przedstawił zgromadzeniu jego członek Jenerał Adiutant *Kanownicyn*, z odebranych przez zwycięskie woyska Rossyyskie od nieprzyiaciela w czasie iego naiazdu na Rossyą 1812 roku. Młynek ten wielkością swoią mało co przechodzący młynek od kawy, może bydź bardzo użyteczny w tych wszystkich mieyscach, gdziekolwiek zdarza się czasem potrzeba ręcznego mełcia zboża. Cena tey Książki, którą wypisać można, iest 2. ruble.

(*z P. Półn.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

z Paryża 28go Maja n. s. Pisma publiczne wspominaią już o warunkach przyszłego traktatu. "Jeżeli te, mówi gazeta *Journal de Paris*, są takie, o jakich nas upewniaią, tedy nie można zaprzeczyć, że Francya w swoiém teraznieyszém położeniu nie mogła nawet spodziewać się pomyslnieyszych.— Niektórzy politycy, przyzwyczaieni marzenia swoich mozgów i swóy sposob widzenia rzeczy za ich istotę poczytywać, uskarżaią się, że traktuiąc w *Paryżu* nie można było otrzymać takich warunkow, jakie pozyskano, traktuiąc w *Wiedniu*. Lecz ludzie światli i wszyscy prawdziwi przyiaciele pokoiu *Europy* i szczęścia *Francyi*, przyznaią, że traktat, jaki teraz ma bydź zawarty, jest sam tylko jedynie do uskutecznienia podobny, a może sam tylko godzien życzenia. Wpośród klęsk, które się zewsząd zwaliły na *Francyą*, kiedy iey prowincye napełniały obce woyska, kiedy jey Administracya została rozprzężona, a nawet Stolica zajęta, pokóy teraz zawarty jest zapewne naywiększém dobrodzieystwem, jakie nam stałość Króla, mądrość i biegłość traktuiących, i skłonne do pokoiu uczucia Sprzymierzonych Monarchow wyświadczyć mogły."

„ Aby tę umowę pokoiu godnie oszacować, potrzeba się cofnąć o dwa miesiące w przeszłość, i to położenie, w jakiém byliśmy, kiedy woyska Sprzymierzone stanęły u bram *Paryża*, porównać z tém, w jakim nas traktat zostawia. Przypomniymy sobie dzień 30ty Marca, ową Epokę, w którey Francya ze wszystkich stron naiechana, wyczerpana, dezorganizowana, widziała się bez woyska i bez głowy, albo raczey z głową, którą nie bez przyczyny, o szaleństwo obwiniano; tę Epokę, w którey niechęć i trwoga wewnątrz, zewnątrz nienawiść i pogarda, przymuszały nas błagać litości roziątrzonego, przez wszystkie rodzaie wiarołomstwa i krzywd, nieprzyiaciela; czyliżbyśmy w tenczas naynieszczęśliwszy traktat, któryby nam nawet z naszemi osadami wydarł był część naszych prowincyi, za dobrodzieystwo nie poczytali? Nie byłoż w mocy nieprzyiaciela korzystać z praw zwycięstwa i zdobycia, i ucisnąwszy nasze Prowincye kontrybucyami i rekwizycyami wszelkiego rodzaiu, podzielić nakoniec *Francyą*? Mieliżeśmy sposob oparcia się jakiemukolwiek z jego przedsięwzięć?— I przyiaciele tyrana, którzy tak głośno o *naturalnych granicach* mówią, nie byliż w tenczas gotowi okupić pokóy, przez nayhaniebnieysze warunki? Nie poczytywaliż za szalony egoizm owo momentalne wahanie się w oddaniu twierdz i dochodow Francyi?"

„ Lecz w tém wszystkiem, ta jest prawda, iż w tenczas żadnym nie byliśmy narodem, żeśmy żadnego Rządu, żadney Administracyi, ani praw nie mieli, że wszystko milczało pod władzą despoty, i że cała *Europa* przeciwko naszym obyczaiom, naszey polityce i naszemu Rządowi pod bronią stała."

„ Pierwszém staraniem Króla i jego Ministrow było, aby nas znowu za narod uznano, i aby, zwracaiąc do stosunkow towarzyskich, moglismy odzyskać nasze prawa i związki z wielką Familią Europeyskich narodow. Na tey zasadzie Rząd oparł swoie działania, tę drogę, na którey wszystko odbudowywać potrzeba było, przedsięwziął, i udało mu się szczęśliwie pozyskać pokoy dla *Francyi*. Lecz każdy widzieć może, jaką drogę odbydź, jakich trudności doświadczyć musiała negocyacya, aby narod z tak smutnego rzeczy położenia wyprowadzić mogła."

„ Francya po dwóch latach upadkow i klęsk niesłychanych, po owym olbrzymim naiezdzie, jakiego w nowych czasach dzieie nie stawią przykładu, i który nasze woysko, naypięknieysze na świecie, z miliona ludzi, w przeciągu dwóch lat, do 40,000 zdolnych do boiu przywiódł; Francya, mówię, po tak zupełném rozprzężeniu, do całey swoiey mocy nagle przywrócona, wszystkie swoie prawa i stosunki pokoiu i przyiazni z narodami obudwóch światow odzyskuiąca!— wypadek ten, zdaie mi się tak niespodzianém szczęściem, tak wielkiem dobrodzieystwem, że go żadna ludzka ręka zdziałać nie mogła.— Nie, nie jest to dzieło człowieka, jest to *palec Boży*!"

Względem nadziei, jaką sobie narod czynić może o nowey Konstytucyi, która jest teraz przedmiotem rozwagi, w porównaniu z dawnieyszemi, mówi jedna z gazet Francuskich: „Nasze dotychczasowe Konstytucye były równie jak nasze traktaty takiego rodzaiu, iż w obu znaydowało się zawsze nasienie nowych dopełnień i sporow; i jako z każdego traktatu *Bonapartego* nieuchronnie woyna wynikać musiała, tak też i każda nowa Konstytucya zawierała w sobie jakąś niepewność, która walczyć przeciwko jey skutkom przeznaczona była. Oycowska miłość i sprawie-

dliwość naszego kochanego i światłego Króla, da nam nakoniec prawdziwą Konstytucyą i trwały pokoy."

Pomiędzy zwrótami, które nam nowy pokoy ma zapewnić, liczą także wyspę *San-Domingo*: mogłoby nam wprawdzie brakować na sposobach zdobyć ją teraz mocą od Murzyna *Chrystofa*, teraznieyszego jey władzcy; spodziewamy się jednak, że można tego będzie dokazać z pomocą jego przeciwnika *Pethiona*, daleko łagodnieyszych obyczaiow, i że *Chrystof*, równie jak jemu podobny tu na lądzie, przestanie na wyznaczeniu dobrey pensyi, i złoży Rząd przywłaszczony.

Hrabia *Artezyi* jest chory na żółtaczkę, jednakże od kilku dni ma się już lepiey. — Syn jego Xiąże *Angouleme*, który od 6ciu miesięcy przebywał w południowych Departamentach *Francyi*, dnia wczorayszego przybył do Stolicy. Małżonka jego w ośmiokonnym powozie o jedną godzinę drogi przeciwko niemu wyiechała, i kiedy po powitaniu powróciła do miasta, nastąpił wjazd uroczysty. Przy bramie Xiąże był powitany przez Prefekta i Radę Municypalną Paryża. Jechał konno, maiąc po prawey stronie swego brata Xięcia *Berry*, a po lewey Xięcia *Orleanskiego*; za niemi i obok jechali wszyscy przytomni Marszałkowie i Jenerałowie, a parada woyskowa składała się z 12,000 piechoty gwardyi Narodowey *Paryskiey*, z całey jey Kawaleryi, z Regimentu strzelcow konnych Xięcia *Berry* i z Zandarmeryi. Xiąże zsiadł w pałacu Tuileryskim i po obiedzie, który jadł z Królem, w wieczor o godzinie 8mey wraz z Królem i z swoią małżonką ukazał się na Balkonie, wśród radośnych okrzykow ludu.

Dnia 26go Maja Król Francuski oddał wizytę NN. Cesarzom ALEXANDROWI i Franciszkowi, tudzież Królowi Pruskiemu.

Dnia 25go Maja znaczne bardzo korpusy woysk Sprzymierzonych, częścią przez *Paryż*, częścią przez okolice, przechodziły, udaiąc się ku *Renowi*.

Deputacya Officerow armii Wandeyskiey składała się około z 300 osob. Na jey czele był Xiąże *de la Trimouille*, Jenerałowie Wikontowie *Melartic de la Besse*, i inni z dawney szlachty. — Dla Dam, które u Dworu chcą bydź przedstawione, przepisany został osobny ubior. Z Dam obcych, te tylko mogą mieć wstęp do Dworu, które przy swoich Dworach maią ten przywiley.

Dnia 13go Maja Senat ze swoiey kassy kazał wyliczyć 10,000 frankow, jako ofiarę na postawienie statui *Henryka* IV.

Kardynał *Maury*, ten zmienny duchowny, posługacz *Bonapartego*, pozwany został przez Papieża do *Rzymu* dla zdania rachunku z postępkow swoich. W jego Biskupstwie *Monte Fiascone*, z rozkazu Papieża, Wikary zatrudnia się urzędem Pasterskim.

Na mieysce P. *Mercier* wybrany został za członka Instytutu P. *Vandebourg*, który Ody Horacyusza wierszem Francuskim przełożył. — Dnia 24go Maia w bliskości *Paryża* około *Pontoise* śnieg wypadł. Nayiasnieyszy Cesarz ALEXANDER raczył dadź audyencyą Seniorowi wszystkich sztukmistrzow Francuskich, Architektowi *Clerisseau*, który niegdyś był w służbie Jego Babki Cesarzowey Katarzyny. Starzec ten 93 lat mający był łaskawie od Monarchy przyjęty. Jest on członkiem Akademii sztuk i wydał dzieło o starożytnościach Francyi. — Tenże Monarcha raczył bydź u Pani *Stael*, na wieczornem literackiem posiedzeniu, które miało mieysce u tey Damy. (*z Gaz. Berl.*)

Gazeta *Ryska* donosi, iż twierdzono w *Paryżu*, że pokoy miał bydź podpisany 27go Maja, a dnia 31go Monarchowie Sprzymierzeni mieli odiechać do Anglii. — Utrzymywano tam także, mówi taż gazeta, że Francya odzyska przez traktat *Gwadalupę*, *Martinikę*, St. *Domingo*, wyspę *Francuską*, i dwa Kantory w *Malabarze* i *Koramandelu*; że jey zostanie *Avignon*, *Muhlhausen*, a nawet część *Belgium*.

Taż Gazeta zawiera, że w *Rennes*, *Strazburgu*, *Marselii* i *Bordeaux*, utrzymanie nienawisnego podatku *poborow zjednoczonych*, było przyczyną rozruchow między gminem. W *Paryżu* nawet, d. 10go i 11go Maia n. s. dzienni robotnicy skupili się w tłumach i żądali roboty. Rozproszyła ich Kawalerya i poymała dowodzców. Przy jednym z tych ostatnich znaleziono wiele pieniędzy. — To było przyczyną, iż Król kazał rozpocząć publiczne roboty, gdzie klassa uboższa sposobność wyżywienia się znayduie.

Nowa Konstytucya, ażeby miała moc obowiązuiącą dla całego narodu, będzie w przeciągu dni 14tu (rozumie się po ukończeniu oney), przełożona publicznie w naymnieyszych nawet gminach ludowi do przyjęcia. Wszyscy Burmistrze maią w powyższym przeciągu czasu mieć u siebie otwarte rejestra, a w tych każdy Francuz powinien położyć imie swoie z dodatkiem *tak* lub *nie*. Kopije regestrow takowych przesłane będą, jedna Hrabiemu Artezyi, a druga Zwierzchności departamentowey, po upłynieniu zaś miesiąca przyjęcie lub nieprzyjęcie Konstytucyi ogłoszone zostanie. Na wypadek przyjęcia oney, Król wykona następuiącą przysięgę: *Przyimuię Konstytucyą, i przysięgam jey dokonywać, a oraz czuwać nad tém, aby dokonywaną była.* W odezwie ogłaszaiącey Król przyimie tytuł: *Ludwik XVIII z Bożey łaski i przez Konstytucyą kraiową Król Francuzow* i t. d. W czasie Koronacyi Król odnowi przysięgę.

Kommissya z Ciała Prawodawczego wyznaczona do roztrząsania Konstytucyi składa się z następnych osob: *Lainé*, *Felix Faulcon*, *Chambaud Latour*, *Bois de Savary*, *Duhamel*, *Duchesne* de *Gillevoisin*, *Faget de Baure*, *Chlauzel de Coussergue*, i *Blancart de Bailleur*. Kanclerz Państwa listami do każdego z Członkow wydanemi, wezwał ich do rozpoczęcia tak ważney pracy.

Gazety Angielskie donoszą: Zamiarem jest *Ludwika* XVIII wnieść w dniu 31 Maia na posiedzeniu Senatu i Ciała Prawodawczego, ażeby teraznieysi Senatorowie przy urzędach, godnosciach i dochodach swoich utrzymani byli; lecz ażeby godność Senatorska nie była uznana za dziedziczną.

Włochy

z Genui 24go Maja n. s. Przed odiazdem Króla Sardyńskiego, dla uczczenia tego Monarchy, tuteyszy Rząd tymczasowy dał wielki maskowy bal w teatrze Opery, na którym się znaydowało niemnicy 4,000 osób. Dnia 17go Król stąd odiechał, a dnia 20go odprawił wiazd do *Turynu*. Jenerałowie Austryaccy *Bubna* i *Neipperg* powitali Monarchę. Król wiechał do miasta konno, i udał się naprzód do głównego Kościoła, gdzie *Te Deum* odśpiewane było.

Rząd Genueński dla ułatwienia biegących wydatków nakazał złożyć z góry dwu miesięczne podatki. — W *Toskanii* dotychczasowe prawa cywilne zostawione są w swoiey mocy, prócz tych, które się ściągaią do chrztów, ślubów i rozwodów, a które się przeciwią duchowi katolickiego Kościoła. — Neapolitanczykowie z Prowincyi Kościelnych trzymaią całą Marchią *Ankońską*, i powiększey części *Urbińską*, tudzież ważny port i twierdzę *Ankonę*, mieysce handlowe *Sinigaglia*, i *Loret*.

W *Rzymie* legat Papiezki *Rivarola*, uchylił Xięgę praw Francuskich; kazał wypłacić osobom zakonnym oboiey płci dwómiesięczną pensyą. Względem powrótu do zakonów, i przywrócenia dawnego porządku, Oyciec Swięty sam sobie zostawił w tey mierze ostateczne postanowienie. Wszystkie tytuły przez Rząd przeszły nadane, są uchylone; przywileie miéyscowe (Asyla) pobytu Posłów, ile te nieprzeciwią się prawu narodów, przywrócone. — W *Korsyce* sami Xięża i Zakonnicy woleli żyć pod Angielskiém Panowaniem, pod tém albowiem mniey iest Religia uciśniona, niż była pod dawnym Bonapartego Rządem.

Szwaycarya.

W dniu 21szym Maja, przeprowadzono za *Ren* przez *Bazyleią* 300 dział ciężkiego kalibru. Expe-

dycyina kwatera Sprzymierzonego woyska, iak słychać, ma tu bydź znowu przeniesioną. Spodziewano się, iż N. Cesarz Austryi w dniu 29tym Maja przez *Bazyleią* przeieżdżać będzie; lecz podług późnieyszych doniesień, dzień iego przeiazdu niezdaie się bydź ieszcze pewnym. Oficerowie Austryaccy nieustannie prawie przez *Bazyleią* przeieżdżaiący, donoszą: że woysko Austryackie powraca iuż z Francyi przez *Ren* po mostach łyżwowych, po niżey *Huningi* postawionych; od dnia 18go przeszło iuż do 8,000 woyska Austryackiego przez *Ren*, a marsze iego są tak wyrachowane, że każda kolumna w przeciągu iednego miesiąca stanie w *Wiedniu*, gdzie dalsze otrzyma rozkazy. — Niesłychać teraz nic wcale o zburzeniu *Huningi.* Kanton Berneński żąda zmiany w proiekcie do konstytucyi. Chce on, aby Seym nie odprawiał się w iednym zawsze kantonie, lecz we wszystkich z koley, aby posiedzenie Deputowanych i Rady związkowe, odbywały się w mieyscu, gdzie indziey iak w kantonie Zurychskim wyznaczoném; aby pieniądze w iedném szczególnie i to środkowém bite były mieście; nakoniec aby, gdy będą tego żądały $\frac{1}{4}$ części Deputowanych kantonów, czynione były zmiany w konstytucyi, podług wskazanych prawideł.

Dnia 20go powołanym został z *Bazylei* do *Paryża* Hrabia *Capo d' Istria*, aby zdał sprawę Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Rossyyskiemu o stosunkach Szwaycaryi. Na posiedzeniu dnia 19go Maja wydziału Seymowego, Ministrowie Mocarstw Sprzymierzonych podali mu notę, w którey iak słychać, wyszczególnione są obszerne stosunki Szwaycaryi, i przedmioty maiące bydź celem obrad Seymowych. — Hrabia *Taleyrand* potwierdzony został od *Ludwika* na Posła przy związku Szwaycarskim. — Jest to rzeczą zadziwiaiącą, którey dotąd wytłumaczyć sobie nie można: że nie tylko pobieranie cła w *Burglibre* pod *Bazyleią*, tak iak za przeszłego Rządu, przywróconém zostało, i celnicy znowu się tam znayduią, ale nadto wprowadzanie osadniczych towarów miało zostać, iak zapewniaią, na nowo zakazane. — *Hieronim* Bonaparte, wraz z małżonką swoią, odwiedził obudwóch swych braci *Ludwika w Lauzannie*, *a Józefa w Rolle* i powrócił stamtąd do *Bernu*. *Józef* Bonaparte napisał romans pod tytułem: *Moijna, czyli wieśniaczka od góry Cenis.*

Dania

Z Kopenhagi 27go Maja n. s. Przez Szwecyą odbieramy wiadomość, że Xiąże Krystyan, który w *Eichwold* był naówczas w śród zgromadzenia deputowanych, niechciał przyiąć Duńskich Królewskich Kommissarzy Admirała *Bille* i Pułkownika *Loenborg*, i że wezwanie tychże Kommissarzy do Kommendantów twierdz, nie miało żadnego skutku. — Na ówczas Kommissarze przesłali Xiążęciu Królewski reskrypt, którym Jego Wysokość wezwany iest do powrótu pod utratą Królewskiey łaski, i ogłosili odezwę do wszystkich Urzędników. — Doniesiono także Xiążęciu *Krystyanowi* i uwiadomiono Norwegianów o przybyciu Cesarsko-Rossyyskiego Kommiassarza Jenerała *Orlowa*, i że Kommissarze innych Mocarstw niezwłócznie są spodziewani. Naysurowszy wyszedł zakaz zbraniaiący każdego związku z *Norwegią* i za wyraznym rozkazem Króla włożony sekwestr na wszystkie okręty przychodzące *z Norwegii*. *Bryg* Angielski, który przybył teraz do *Sundu*, ma rozkaz ostrzegać i odwracać wszystkie okręty od brzegów *Norwegii*, z uzbroionemi statkami Norwegskiemi obchodzić się spokoynie, lecz żadney od nich urazy nie znosić. Minister *Moltke*, otrzymał swoie uwolnienie, i udał się do *Jutlandyi.* — Pewny imieniem *Westerman*, który od Xięcia *Krystyana do Londynu* był posyłany, tudzież ieden bardzo znakomity Urzędnik w *Jutlandyi* będą pociągnieni do zdania sprawy za związek listowny z *Norwegią*.

Dnia 19go Kwietnia Seym *Norwegii* zakończył swoie posiedzenia. Xiąże *Krystyan* napisał list do Króla Szwedzkiego, w którym oświadcza: „Że Norwegiianie pragną pokoiu i niepodległości, że *Szwecya* nie zdoła ich przemocą zamienić w swoich poddanych, i że iemu nie pozostał tylko wybor między dwóma ostatecznościami, albo okryć się hańbą zdradzaiąc ufność Norwegianów, albo też odpowiedzieć chwalebnie życzeniom tego ludu, sprawuiąc, dla iego dobra, poruczoną mu Naywyższą Władzę.”

Officer, który ten list wiózł do Sztokolmu, przytrzymany został na granicach, a zapytany o treść listu, gdy kopią iego oddał, odesłany został na powrót z nierozpieczętowaném pismem Xiążecia *Krystyana.* — Chociaż *Norwegia* równie scisłe od lądu, iak od morza iest opasana, twierdzą iednak że na rok ieden przynaymniey, ze Szkocyi i z *Hollandyi* w żywność opatrzona została; oprócz tego Kapitan *Hastyng* mianowany naczelnikiem Marynarki Norwegskiey zabrał iuż kilka Kupieckich Szwedzkich okrętow. — Pan *Gyldenpalm*, który stąd odiechał do *Norwegii*, gdzie Sekretarzem stanu był mianowany, w *Szwecyi* przytrzymany został, i iako więzień stanu do *Sztokolmu* odprowadzony. — Mianowani dla pośrednictwa w ułatwieniu trudności z *Norwegią* przez Mocarstwa Sprzymierzone Kommissarze, są następuiący: ze strony Rossyyskiey Hrabia *Orłow*, z Austryackiey *Steigentesch*, z Pruskiey Maior *Martens*, z Angielskiey ieszcze nie wiadomy. (*z G. Berl.*)

W. Brytania

Z Londynu 24go Maja n. s. Negocyacye o pokoy z Ameryką nie w *Gotenburgu* ani w *Hadze*, ale w *Gandawie* odbywać się maią. Tymczasem coraz wieksze siły z naszey strony biorą kierunek ku *Ameryce.* Oprócz Jenerała *Picton*, ieszcze Jenerałowie *Beresford* i *Hill* z Armii *Wellingtona* tamże udać się maią. — Z *Bermudy* wiele Okrętow bronią i ammunicyą ładownych popłyną ku Prowincyom południowym Ziednoczonych StanówAmeryki, co oznaczać może, że w samym kraiu mamy stronnikow, których bronią opatrzyć potrzeba. Bohatyr Amerykański na morzu, Kommodor *Rodgers* kazał rozbroić fregatę, *Prezydent*, którą dowodził, a sam osobą swoią, udał się do *Kanady*, zapewne dla obięcia dowodztwa siły Morskiey Amerykanow na tamtych morzach.

Godna iest uwagi wiadomość którą odbieramy z morza środziemnego, iż w nocy z 25go na 26ty Stycznia, wsrod *Archipelagu*, mała wyspa od Turkow wyspą *Salomona* zwana, pogrążyła się nagle w głębinę morza. Noc była ciepła i wcale spokoyna.

Hiszpania.

Z Madrytu 14go Maja n. s. W Proklamacyi, którą Król wydał przed odiazdem z *Walencyi*, pod dniem 4 t. m., czytamy między innemi: „Tak iest, prawdziwi i wierni Hiszpanie! dotknęły głęboko moiey duszy wasze klęski i cierpienia, i przysięgam, że nie będziecie zawiedzeni w szlachetnych nadzieiach, które macie o Władcy swoim. Dla własnego tylko swoiego dobra oddaiecie mi w ręce ster Rządu, i ia na tém iedynie zasadzę chwałę i zaszczyt moiego Imienia. Chcę bydź głową narodu bohatyrów, któremu wiekopomne czyny ziednały podziwienie innych ludów, i który swóy honor i swobodę z taką sławą umiał utrzymać. — Nadużycia, które mieysce miały, nie należy przypisywać narodowemu charakterowi Hiszpanów, ale kilku szczególnym osobom, i nieszczęśliwemu zbiegowi okoliczności, iaki trudno, aby się gdzie indziey mógł zdarzyć w iednym czasie.„

W dzień swego wyiazdu z *Walencyi*, Król uprzedzony zapewne o uczuciach i skłonnościach mieszkańców *Madrytu*, pod dniem 5tym Maja, oświadczył: że maiąc wzgląd na wierność i przywiązanie, iakich mu po abdykacyi tronu przez Jego Oyca miasto *Madryt* dało dowody, i na te, iakich przez czas swoiego więzienia we Francyi od niego doznawał, nim skutecznieyszą nadgrodą okaże mu wdzięczność swoią, tymczasowie stanowi, aby do nazwiska „*Wiernego i Cesarskiego*„ przybrało ieszcze imie „*bohatyrskiego*„ miasta: Członkom zaś iego Rady tytuł, *Jaśnie Wielmożnych* dawany będzie.

Król dla każdey Parafii w *Madrycie*, iako ofiarę za swoie przybycie, kazał ze swoiey szkatułki wyliczyć po sto dublonów, dla rozdzielenia między biednych, dodaiąc przytym, że go to nayglębiey dotyka, iż w tey chwili dobroczynność swoią tak małą kwotą ograniczyć musi.

Ministrami swoiemi Król mianował: Xięcia *San Carlos*, do interessów zagranicznych, a nawet tymczasowie do Departamentu woyny. Ministrem Finansów iest *Salazar*; Ministrem do spraw Indyyskich *Lardizabal*, Ministrem sprawiedliwości i przebaczenia *Macanaz*.

Co się tycze druku, wyszło iuż tymczasowe urządzenie ograniczaiące wolność wydawania tych pism ulotnych, które duch stronniczy aż do buntu pobudzaią.

Deputowani Kortezów i Członkowie Regencyi, których zaprowadzono do więzienia, zostali w nocy z 10go na 11ty Maja, częścią przez Magistrat, częścią przez Gubernatora woiennego *Eguia* aresztowani. Pomiędzy uwięzionemi znayduią się, Minister Sprawiedliwości i spraw wewnętrznych; kilku pisarzów, między innemi *Don Augustyn Arguelles*, nazwany, *boskim*; Oficerowie, Xięża, Mnichy i Aktorowie; znayduie się także *Martinez de la Rosa*, ten sam deputowany, który na posiedzeniu Kortezów 6go Maia, wniósł aby każdy, który o naymnieyszey odmianie w konstytucyi mówić będzie, śmiercią był ukarany. — Z resztą przekonani iesteśmy, że po skończeniu rewolucyi wszyscy, nawet nayzagorzalsze głowy, będą przywołane albo wypuszczone na wolność, iak to było we Francyi, skoro tylko żadna nowa fermentacya nie groziła publiczney spokoyności. Wszyscy obłąkani otrzymaią przebaczenie z zapomnieniem, i w miarę ich zdolności i talentów użyci będą w służbie publiczney z prawdziwą korzyścią narodu. (z *G. Berl.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Pismo, które się pokazało w *Paryżu*, pod tytułem, *Hamburg i Marszałek Davoust*, kończy się temi słowy: „Nakoniec Marszałek *Davoust* był przymuszony z pod twardego swoiego Panowania uwolnić to, tak długo nieszczęśliwe, miasto. Lecz będzież temu wodzowi dozwolono, używać wspólnie dobrodzieystw odrodzenia Francyi, i iak innym Marszałkom na zebranych laurach spoczywać? Uydzież mu bezkarnie to zdeptanie wszystkich praw ludzkości i narodów przez długi szereg samowolnych postępków, to zagrabienie banku, wspólney własności wszystkich handluiących towarzystw, to pozbawienie życia tylu tysięcy niewinnych ofiar, których pierwey wtrącił w nayokropnieyszą nędzę, to nakoniec ostateczne zniszczenie, spustoszenie i spalenie iednego z naypierwszych w *Niemczech*, a może i na ziemi handlowego miasta? Nie odpowież on za życie tylu mieszkańców, których rostrzelać, albo którym w kaydanach i ciemnicach umierać rozkazał? I nie będzie dopełnionym nad nim wyrok, o który *Niemcy*, o który cała *Europa*, o który się Niebo i ziemia u Francyi dopomina? — Tak, bez wątpienia — Sprawiedliwość była naypierwszą cnotą Królów Francuskich. — *Ludwik* XVIII. z naysurowszą bezstronnością każe roztrząsnąć postępowanie Marszałka *Davoust*, Hrabiego *Hogendorpa* i P. d' *Auvignosc*. Równie sprawiedliwi iak surowi Sędziowie wydadzą swóy wyrok o ich sprawach; ukarzą oni występnych, a przez publiczne ściganie zbrodni oddadzą sprawiedliwość temu tak długo i tak niegodnie uciskanemu miastu. „

— Gazeta Frankfortska pod 20tym Maja donosi, że Jenerał Pruski *York* dnia 22go ze swoim głównym sztabem przybył do *Leodium*, i że podług ogłoszenia, które się tamże 24go Maia ukazało, kray Leodiyski i cały Departament *Ourthe* osadzony będzie przez woyska Pruskie pod wodzą Jenerała *Yorka*.

— W *Kopenhadze* aresztowano kilka osób, które miały związek listowy z Xiążęciem *Krystyanem*, będącym w *Norwegii*.

Rząd Duński wyrokiem dnia 12go Maja datowanym, Xięstwom *Slezwiskiemu i Holsztyńskiemu* wszelkiego związku i wszelkiego handlu z *Norwegią* zabronił.

Dnia 26go Maia z woysk Cesarsko Rossyyskich weszła do *Lipska* pierwsza z Francyi powracaiąca brygada artylleryi pod wodzą Pułkownika *Dołgozaburowa*. Widok iey każdego w prowadził w podziwienie; wyborna postawa ludzi i koni, naydoskonalszy porządek i żadnego śladu wytrzymanych i zwyciężonych tak wielu trudow. — Dnia 24go Maja przechodziły przez *Lipsk* kilka batalionów milicyi Saskiey, które się do domów swoich udały.

Do *Hamburga* d. 1go Czerwca n. s. przybył Poseł Pruski Hrabia *Grothe* i oddał Senatowi swoie listy wierzytelne. — Podpułkownik *Mettlerkamp* Naczelnik Legii Hanzeatyckiey po weyściu do *Hamburga*, wydał do towarzyszow broni rozkaz dzienny, w którym do nich mówi: „Nie stoimy więcey w polu przeciwko nieprzyiacielowi: precz zatym od nas, towarzysze, wszelka woyskowa zuchwałość. Zleby ona przystała obywatelom, którzy tylko za oyczyznę broń podniesli. Nie wspominaymy o naszych trudach i zasługach, niech raczey serdeczna uprzeymość naszych współziomkow, skromnością naszą uięta, okaże nam, żeśmy zawsze prawemi Hamburczykami byli. Dowiedźmy im, że kiedy nasz zawod woienny był dla nas szkołą porządku, posłuszeństwa i karności, nie uczynił on nas obcemi żadney z tych cnot, które syna oyczyzny i spokoynego obywatela zdobić powinny. „

— Dnia 24go Maia n. s. po czterodniowey chorobie umarł Xiąże dziedziczny *Dessauski*.

— W Bawaryi znayduie się jeszcze 10,000 Włoskich jeńcow, którzy małemi hufcami po 200 i 300 ludzi do oyczyzny odchodzą.

— Fabryka broni w St. *Etienne*, blisko *Lugdunu* która codziennie 800 sztuk ręczney strzelby Francyi, dostarczała, przez woyska Sprzymierzone, na niewiele dni przed nastąpionym rozeymem, została wprawiona w stan, który ią na wiele lat nieużyteczną uczynił.

Gazeta *Ryska* zawiera następuiące wiadomości: Woyska Rossyyskie w swoim powrócie, które miały przechodzić przez *Berlin*, odebrały rozkaz prostą drogą z *Lipska* iśdź ku swoim granicom. Woyska Xięstwa Warszawskiego, które się jeszcze we Francyi znaydowały, udały się także do Xięstwa, i już są w marszu. Do *Genui* miał już przybydź okręt z wyspy *Elby*, który niosł na sobie flagę białą z czerwoném i miał paszport podpisany; Napoleon, Władzca *Elby*. Włoskie gazety nazywaią go, Xięciem *Elby*. — Lubo Król Francuski Pułkownikom woyska liniowego przeznaczył był złotą lilią, wyszedł jednak późniey rozkaz nie noszenia inney, jak srebrney: taką albowiem dał za przybyciem swoiém Hrabia *Artezyi* całey gwardyi narodowey, dozwolenie zaś noszenia złotey wzbudziłoby zazdrość i niechęć, którey unikać należy.

— Taż gazeta donosi z Turcyi, że Zdobycia przez *Baszę Egyptu* w Arabii uczynione podlegaią dzisiay wielkiey niepewności. Złożenie i uwięzienie *Szeryfa Mekki* wzbudziło w tém mieście wielkie nieukontentowanie, i wdowa ukaranego śmiercią, w roku przeszłym w *Konstantynopolu*, *Madaify*, stanąwszy na czele *Wehabitow* poraziła *Jussum Baszę* i odparła go aż do *Taify*, skąd on wysłał do Oyca swego do *Kairu* gońca, prosząc go o śpieszne posiłki.

---

1 Kommissya dla przedaży dóbr Koronnych w Gubernii Wileńskiey ustanowiona, podaie do powszechney wiadomości, że ponieważ wszystkie maiątki, dotąd skutkiem poprzedniczych urządzeń konfiskacie ulegaiące, Ukazem Rządzącego Senatu pod dniem 25 ominionego miesiąca Maia, na mocy Imiennego Naywyższego rozkazu nastałym, są wyięte z pod konfiskaty; przeto wszyscy którzy w pretensyach do właścicieli ulegaiących konfiskacie maiątków złożyli iakiekolwiek papiery i dokumenta w dowodzie swey należności, raczą dla odebrania takowych, iawić się do Kancellaryi tey Kommissyi sami osobiście, lub przez prawnie umocowanych do tego plenipotentów.

Sekretarz Antoni Wiskowski.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.

POZWY EDYKTALNE

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą &c. &c. &c.

Roku 1814 miesiąca Junii 10 dnia. Na skutek Rezolucyi Sądu Ziemskiego Powiatu Wileńskiego pod dniem 29tym Aprila roku bieżącego zaszłey, przez Gazetę Kuryera Lit: pod Numerami 35, 37 i 38 trzykrotnie ogłoszoney, Urodz. X. Taulery Wołczacki Kanonik Infl: brat rodzony i Sukcessor zeszłego JW. JX. Walentego Wołczackiego Biskupa Tomaseńskiego, Kawalera orderu S. Stanisława, przez ninieyszy *Edyktalny Pozew*, wzywa przed Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego dla rozpatrzenia z Regestru Taktowego, dzieła fakcyi, oraz rozmyślnie i niesłychanie dopełnioney fabrykacyi Tranzaktu, tytuł Testamentu zeszłego Biskupa Wołczackiego, noszącego, tych wszystkich, którzy w tymże sfabrykowanym titulo Testamencie są pomieszczeni; jako to: Urodzonego Michała Wołczackiego Sędz: Granicz: Oszmiań: i jego dzieci, Jakuba i samą Hofmanow, Andrzeia Łukaszewicza lub jego Sukcessorow, Adama Sołtana Marszałkowicza Lit: Hipolita i Wiktoryą Wołkow Sędziow Graniczn: Nowogródzkich, Antoniego Popławskiego, Symplicyana Popławskiego Prezydenta Ziem: Lidz: Potomstwo Antoniego Wołczackiego, Walentego i Karola Moniuszkow, Bogumiłę Moniuszkównę, ad præsens Trzemeskę, Maryannę Moniuszkowę, Jana, Wincentego i Michała Wołczackich, Cypryana Wołczackiego, Tadeusza i Michała Popławskich, Jana i Petronellę z Wołczackich Karpowiczow, Fabiana i Rozalią z Wołczackich Szukiewiczowi, Zienkowiczow z Wołczackiey rodzących się, Cypryana Wołka z Wołczackiey rodzącego się, i siostry onego, XX. Dominikanów Wileńskich S. Ducha, XX. Bernardynow Wilen: XX. Karmelitow Ostrobramskich, XX. Karmelitow przy Kościele Wszystkich Swiętych mieszkaiących, XX. Franciszkanow Wileń: JX. Koniuszewskiego, oraz sług JP. Zuka byłego Ekonoma, i JP. Ostrowskiego, tudzież Krzysztofa Szweda, Stanisława Kuchmistrza, Kazimierza Jurewicza lokaia, Kuczera Stanisława, furmana Barana — „ Przy takowém wezwaniu do nayrychleyszego stawania przed Sądem Ziemskim Wileńskim, Osob powyżey wyrażonych, Urodz: X. Kanonik Wołczacki Brat Rodzony i Jedyny Sukcessor zeszłego s. p. Biskupa Tomaseńskiego, Sądzi się być obowiązanym stosownie do Rezolucyi Sądu Ziem: Wileń: objaśnić pokrótce wszystkich przez ten Edyktalny Pozew przyzywaiących się, że zaraz po śmierci JW. JX. Biskupa Wołczackiego, w Dobrach jego Suderwie w roku 1810 dnia 4go miesiąca Decembra zdarzoney, przed przybyciem jeszcze Załłgo X. Kanonika do tych Dóbr czyniona była urzędowa inwentacya wszystkich po zeszłym Biskupie pozostałych papierow, i takowa Inwentacya żadney zeszłego Biskupa Testamentowey dyspozycyi nie znalazła. — Po niejakim czasie JPP. Moniuszkowie i Trzemescy, Sukcessorowie zeszłego Adama Moniuszki, na usługach Biskupa zostaiącego, założywszy sobie coś pozyskać z zakłócenia spokoyności Załłgo X. Kanonika, pozwali go do Ziemstwa Wileńskiego, żądaiąc komportacyi Testamentu zeszłego Biskupa i dowodząc supposita i przywidzenia, że zeszły Biskup nie mógł o nich jako o Sukcessorach sługi swego zapomnieć, a zatym że nie mógł umrzeć bez Testamentowey dyspozycyi. — Ten proces Urodzonych Moniuszkow i Trzemeskich przez wszystkie naytwardsze i nadzwyczayne stopnie przeprowadzony w Ziemstwie Wileńskim, skończył się jednak na tém, iż rzeczy niebyłey stworzyć nie było podobna, a zatym wszystkie marzenia względem wyszukania aktualnego Testamentu zeszłego Biskupa upaść musiały same przez się, i Dekret Ziemski Wileński w roku 1814 dnia 10 miesiąca Marca oczewiście ferowany, od napaści w tym względzie, tak Załłgo X. Kanonika, jako i inne do teyże sprawy implikowane osoby uwolnił. Lecz w ciągu tego processu Urodz: Moniuszkow i Trzemeskich odkrył się nowy objekt, który cechę oczewistey fabrykacyi nosi na sobie. — Urodz: Moniuszkowie i Trzemescy, in traktu Sprawy swoiey przeciwko Załłmu X. Kanonikowi, do Ziemstwa Wileń: wprowadzoney, pozwali do tegoż Ziemstwa Urodz: Symplicyana Popławskiego Prezydenta Ziem: Lidz: dopominaiąc się u niego o Testament zeszłego Biskupa, który podług ich wiadomości miał się u tegoż Urodz. Popławskiego znaydywać. — Po takowym zapozwie nie zostawało Załłmu X. Kanonikowi, iak tylko czekać wprowadzenia Sprawy ze strony Moniuszków i Trzemeskich, przeciwko Popławskiemu, oraz złożenia przed Sądem mniemanego zeszłego Biskupa Testamentu. — Lecz gdy Urodzeni Moniuszkowie i Trzemescy, ani Pozwu swego przeciwko Popławskiemu popierać, ani też Aktoratu z nim łączyć nie chcieli; na ówczas Załłcy widział się bydź przymuszonym, dla odkrycia tych niepoiętych zabiegów w Sprawie, pozwać Urodz: Popławskiego, o niezwłóczną reprodukcyą mniemanego przez Trzemeskich i Moniuszków, poszukiwanego Testamentu, i gdy takowa reprodukcya przed Sądem Ziemskim Wileńskim, uskutecznioną została, na ten czas Urodz. Trzemescy i Moniuszkowie, odstręczeni oczewistemi dowodami fabrykacyi przez Urodz. Popławskiego, razem z tym mniemanym Testamentem, złożonemi; tegoż titulo Testamentu, onego skutków z dalszemi stronami w Sprawę wchodzącemi Sądownie zrzekli się, i z tego powodu na instancyą Załłgo Kanonika, takowy zfałszowany titulo Testament, wespół z dowodami iawney fabrykacyi, i explikacyą Urodz. Popławskiego, przez wyrok Sądu Ziemskiego został zalokowany. — Jakiemi zaś drogami tenże sfabrykowany tranzakt przyszedł do rąk Urodz: Popławskiego, tenże Urodzony Popławski Prezydent Ziemski Lidzki złożył w Sądzie Ziemskim Wileńskim następne obiaśnienie. — 1mo: Ze w czasie ostatnich Seymików Lidzkich, Urodz. Fabian Szukiewicz pokazał mu ten szpargał, o którego fałszywości, gdy Urodz. Popławski, iako brat ciotecznorodzony zeszłego Biskupa i znaiący iego rękę za pierwszym rzutem oka natychmiast przekonał się; starał się tedy od Urodz. Fabiana Szukiewicza wydobyć onny, przez obawę ażeby wrzucony w akta, i zatracony potym w Oryginale, całey famili daremnie nie zakłócił. — 2do: Ze gdy wydobycie takowego szpargału z rąk Fabiana Szukiewicza Urodz. Popławski nie widział łatwém, był przymuszony wydać na Imie Zony iego Dokument assekuracyyny na złłch 30,000. — 3tio: Ze takim sposobem wydobywszy ten szpargał, starał się zebrać autentyczne, o fabrykacyi tego szpargału, przekonywaiące dowody, które razem w Sądzie Ziemskim Wileńskim ulokowane zostały. — Gdy więc Sąd Ziemski Wileński przez rezolucyą swoią na dniu 29tym Aprila postanowił, ażeby dla weyrzenia w ten szpargał, i w dowody fabrykacyi onego, wszyscy ci, którzy w tymże szpargale tytuł Testamentu, zeszłego Biskupa Wołczackiego noszącym, są pomieszczeni przez Załłgo X. Kanonika Pozwem Edyktalnym adcytowani zostali; przeto tenże Załłcy X. Kanonik Wołczacki, przy krótkim opisaniu powyższych okoliczności, adcytuiąc wszystkie powyżey przez szczegół wyrażone Osoby, żąda: przy Aktoracie z Regestru Taktowego wyraźnegoze strony pozywaiących się i Sądowego oświadczenia, kto z nich przy wyrażonym zfałszowanym Tranzakcie tytuł Testamentu zeszłego Biskupa noszącym obstawać będzie, ażeby wiedział przed kim ma bronić, prawem natury po rodzonym bracie spadłego na się maiątku, tudzież na kim ma poszukiwać kar i wydatków, za zakłócenie swey spokoyności, za równo iak i na tych, którzy sprawcami takowego dzieła bydź się okażą, takowy Pozew przybity w oddzielney zgodney ninieyszey kopii do drzwi Sądowych Subsellów Powiatu Wileńskiego.

Bonawentura Bancewicz W. P. W.

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą &c. &c. &c.

Pozew Edyktalny przed Sąd Ziemski Pttu Zawileyſkiego z inſtancyi UUrch Kazimierza Suliſtrowſkiego Konsyliarza Stanu Kawalera Orderów, Auguſta Hrabi Brzoſtowſkiego — Daniela Buczyńſkiego Podkomorzego Powiatu Zawileyſkiego iako Opiekunów — Teressy z Oſkierków Matki, Stanisława, Napoleona, Xawerego Synów, i Emilij Córki Chomińſkich, iako Aktorów rzeczy i Sukcessorów zeszłego Tadeusza Chomińſkiego Chorążego Powiatu Zawileyſkiego — Po UUrch Xiążęcia Stanisława Puzynę — Xiążęcia Wincentego Giedroycia — Walentego Strutyńſkiego Majora — Ignacego Chomińſkiego Prezydenta Ziemſkiego Oszmiańſkiego — 2. Ignacego Chomińſkiego Kapitana — Antoniego Chomońſkiego — Felixa Chominſkiego — Sławińſkiego byłego Ka-

pitana Sprawnika teraznieyszego Strapczego — Alexandra Jesmana Regenta Kommissyi Edukacyiney — Urodzonego Komara Dziedzica teraznieyszego Dóbr Hanuszyszek nabytych od Chomińskich — Kordziukowskiego byłego Assesora Sądu Głłgo Litt: Wileńskiego — Łabanowskiego — Antropowa Maiora woysk Rossyyskich — Józeffa Augustowskiego — Załuskiego — Hilarego Chrzanowskiego, Raymunda Łokuciewskiego — Wincentego Jasiukiewicza — Benedykta Paszkiewicza — Józeffa Kurkowskiego — Ignacego Zubowicza — Hryncewicza — Antoniego Horcdeńskiego — Zameckiego — Grodkowskiego Starostę — Justyna Czernickiego — Juriewskiego Prowiantskiego Maiora, Jezierskiego — Szadurskiego, Sobolewskiego — Dominika Tyszkę — Józeffa Laudę, Poźniaka — Houwalda, Proszyńskiego — Jana Jetłowicza Bendnarza — Kiersnowskiego — Po Włościan Hanuszyńskich pod Assystencyą ich Dworu i Panów — Po Włościan Zamoyskich równie pod Assystencyą Dworu i Panów — Włościan Szeszolskich także pod Assystencyą Dworu — Po Żydów, Mortchela Jankielowicza — Josiela Szmuyłowicza — Dawida Mendelowicza arędarza Szeszolskiego — Izraela Jankielowicza — Abrahama Hirszowicza — Orella Szuipiskiego — Lipniszkiego — Chaima Leyzerowicza — Wólfa Chaimowicza — Wyniesiony — *Mieniąc o to*: Kiedy Złłcy Opiekunowie Nieletnich Dzieci zeszłego Tadeusza Chominskiego obowiązanemi zostawszy wspólnie z Matką dbać o powierzoną sobie Sierot dolę, nayduią między pozostałemi Nieboszczyka ich Oyca papierami dowody wielorakich onemu summownych należnosciów, pozyskanie których tak dla zaspokoienia odzywaiących się Kredytorów Nieboszczykowskich, iako też dla podniesienia Edukacyi Nieletnich, ponieważ pryncypalnieyszą Opieki zaymować winno troskliwość — Gdy Obżłłni Debitorowie ś. p. Tadeusza Chominskiego, ani się sami do Opiekunów nie zgłaszaią, ani żadney o swoiey nawet Persystencyi nie daiąc wiadomości, nie czynią nadziei dobrowolney bez processu satysfakcyi; dla iednoczasowey więc rosprawy tak z temi którym się Pozwy mogą położyć na ich maiątkach, iako też z temi których konieczność zmusza awizowania przez Gazetę pozywaiąc do iednego Sądu; poszczególne stosunki do każdego z przypozywaiących się osób regulowane następnym specyfikuią porządkiem — 1mo: Z przedaży Hanuszyszek na nabywcy tych Dóbr *Obżłłnym Komarze* pozostało zeszłemu Tadeuszowi Chominskiemu czer. złłch 2,000 tak wyświecaią Regestra datty 1802 Aprila 25 — 2do: Obżałowany *Augustowski* za Dokumentem daty 1796 Marca 31 winien ⚹ 2. — 3tio: Obżałowany Xiąże Wincenty *Giedroyć* za Dokumentem 1798 Marca 15 ⚹ 5. — 4to: Obżłłny *Załuski* za Dokumentem 1798 Xbra 15 ⚹ 5. — 5to Obżłłny Hilary *Chrzanowski* za Dokumentem 1800 Maia 20 ⚹ 25. — *Włoscianie Hanuszyscy* za Regestrem 1801 Aprila 23 złłch 4.404 gr. 17. — *Ciż Włościanie* za Regestrem 1802 Marca 12 złłch 5.037 groszy 18. — 7mo: *Włościanie Zamoyscy* za Regestrem złłch 1,609 gr. 20 Obżłłny Raymund *Łokuciewski* za Obligiem 1803 Apr. 23 czerwonych złotych 300, *a za drugim Obligiem* 1804 Marca 11 czer. złłch 73. — 8vo. Obżłłny Wincenty *Jasiukowicz* za Obligiem 1804 7bra 16 ⚹ 25 — 9no. Obżłłny Benedykt *Paszkiewicz* za Obligiem 1805 Marca 10 ⚹ 30 — 10mo. Obżłłny Józef *Kurkowski* za Obligiem 1805 Aprila 13 ⚹ 60 — 12mo. Xże Stanisław *Puzyna* za Obligiem 1806 Febr: 12 f. 1500. *a za drugim Obligiem* 1807 Marca 12 złł: 800 — 12do. Obżłłny Ignacy *Zubowicz* podług Listu i Tabelli daty 1807 7bra 19 f. 1192 gr. 10 — 13tio. Obżłłny *Hryncewicz* za Regestrami daty 1803 Marca 11 f. 52 gr: 15 — *Tegoż Roku* Aprila 21 f. 503 gr. 21, znowu *tegoż Roku* złł: 5 — daty 1809 f. 2378 gr. 12 — 14to. Obżłłny Antoni *Horodeński* za Obligiem 1808 Aprila 30 f. 400 — 15to Morhel *Jankielowicz* za Obligiem 1808 8bra 13 f. 5330 — 16to. Obżłłny *Zamecki* za Listem Ur. Augustowskiego R. 1808 8bra 19 f. 266 gr. 20 — 17mo. Josiel *Szmuyłowicz* za Obligiem 1809 Aprila 29 złł: 3333 gr. 10 — *Tegoż czasu* za Wódki garcy 572 złł. 2666. gr. 20 — *Tegoż Roku* Augusta 12 za Obligiem f. 400 — 18vo. Obżłłny Ignacy *Chomiński* za Regestrem 1809 f. 200 — 19no. Obżłłny *Starosta Grotkowski* za Zygmunta Grotkowskiego podług Dekretu 1809 f. 2333 gr. 10 — 20mo. Dawid *Mendelowicz* Arędarz Szeszolski za Obligiem 1809 Maia 27 złotych 2066 gr. 20 — 21mo. Izrael *Jankielowicz* za 2ma Obligami daty 1809 Maia 27 f. 480 — 22do. Abraham *Hirszowicz* za Obligiem 1809 Maia 27 f. 400 — 23tio. Obżłłny *Maior Antropow* za furaż podług Regestru 1809 Xbra 10 f. 2459 — 24to. Żyd *Orel Sznipiszki* za Regestrem 1809 f. 2000 — 25to. *Żyd Lipniszki* za Regestrem 1809 f. 2000 — 26to. Obżłłny *Justyn Czernicki* podług notatki daty 1809 f. 1000. — 27mo. Obżłłny *Juriewski* podług notatki daty 1809 f. 200 — 28vo. Obżałłny *Jezierski* za Regestrem 1809 f. 133 gr. 10 — 29no. Obżłłny *Szadurski* za Regestrem 1809 f. 266 gr. 20. — 30mo. Obżłłny *Sobolewski* podług notatki 1809 f. 200 — 31mo. Obżłłny *Dominik Tyszko* podług notatki 1809 f. 120 — 32do. Obżłłny *Józef Lauda* podług notatki 1809 f. 200. 33tio. Obżłłny *Poźniak* podług notatki 1809 f. 9600. 34to. Chaim *Leyzerowicz* za Regestrem 1810 Februar. 8 f. 248 gr. 15 — 35to. Obżłłny *Houwald* za kulową słomę podług karteczki 1810 Marca 21 f. 300 — 36to. Obżłłny *Proszyński* za Listem W. Augustowskiego 1810 Maia 6 f. 66 gr. 20 — 37mo. Obżłłny *Jan Jetłowicz* Bendnarz za Obligiem 1810 Maia 10 f. 334 — 38vo. Obżłłny *Kiersnowski* za Jęczmien podług Rewersu Pana Bichniewicza 1810 Maia 31 f. 40 — 39no: Obżłłny *Felix Chomiński* za Obligiem 1810 8bra 27 f. 566. gr: 20. 40mo: Obżłłny *Walenty Strutyński* za Obligiem 1810 Xbra 18 f. 10,000 — 41mo: *Włościanie Szeszolscy* za Regestrem 1811 Apryla 23 f. 32,071 gr: 10 — 42do: Obżłłny *Alexander Jesman* za Regestrem z Possesyi Szeszolskiey 1811 Maia 15 złłch 48.878 gr: 14 — 43tio: Obżłłny *Łabanowski* z Remanentow Szeszolskich podług Regestru 1811 f. 1000 — 44to: Obżłłny Asesor *Kordziukowski* z Szeszol za Regestrem 1812 Apryla 14 f. 1498 gr: 20 — 45to: Obżłłny *Prezydent Chomiński* za Córkę Jzabellę podług Regestru f. 246 gr: 20 — 46to: Żyd Wólf *Chaimowicz* za Obligiem bez daty f. 3333 gr: 10. 47mo: *na Obżłłnym Antonim Chomińskim* podług Notat Nieboszczyka znaczne zalegaią ręcznie pożyczane summy — 48vo: *Obżłłny Stawiński* Strapczy za Obligiem R. S. 600 czyli f. 4000 — A bez Obligu R. S: 500 — Po zgromadzeniu iakowych Debitorow Nieletni Sukcessorowie zeszłego Tadeusza Chomińskiego pod prawną Assystencyą Opiekunow swoich działaiący *Proszą* — *Utwierdzenia* wszystkich Obligow, Kart, Karteczek, Notat, Rewersow, Listow, Regestrow, zgoła wszystkich dowodow iakie tylko bydź mogą ze strony Małoletnich w Sądzie złożonemi ku wsparciu pretensyow sumownych i rachunkowych powyżey opisanych tak pure z rękodayney pożyczki iako i z innego iakiegokolwiek zrzódła wypływaiących — Nieletnim Sukcessorom należnych, i teraz poszukuiących się — *Sądzenia za onemi* Kapitałow z procentami od daty respective każdego zawinienia wypadaiącemi, z zamierzeniem terminu do exolucyi jak nayrychleyszego — A za nieopłaceniem przez kogokolwiek z Debitorow w terminie oznaczonym, *uznania Inekwitacyi*, lub Extenuacyi do wszelkiego gdziekolwiek naydywać się mogącego maiątku, albo za nieznaydzeniem leżącego, *dozwolenia sprzedania* przez licytacyą każdey zadłużonego ruchomości, z zawarowaniem naymocnieyszym! *Aby uzyskany Dekret* czy oczewisty, czy kontumacyiny ultymarny, nie zważaiąc na żadne niewłaściwe jakimkolwiek sposobem wyprokurować się mogące, mianowicie dla Chłopow i żydow Dworne obrony, był przez każdą Władzę nie tylko w Powiatach Gubernii, kędy się Konwikcya przewiedzie, ale nawet i w każdey, gdzie się dłużnika fundusz okaże, *ściśle wyexekwowanym* — *Powrótu expensow* prawnych — i tego wszystkiego decydowania, co czasu Sprawy dowiedzionym będzie — Salva melioratione.

Roku 1814 miesiąca Junii   dnia. Woźny niżey podpisany zeznaię, iż dla niewiadomości kędy niżey wyrażeni mieszkaią, to jest: WW. Augustowski, Wincenty Giedroyć, Załuski, Ignacy Zubowicz, Hryncewicz, Antoni Horodeński, Zamecki, Major Antropow, Juniewski, Jezierski, Sobolewski, Proszyński, Bendnarz Jełtowicz, i Kiersnowski — oraz Starozakonni Morthel Jankielowicz, Josiel Szmuyłowicz, Izrael Jankielowicz, Abraham Hirszowicz, Chaim Leyzerowicz i Wolf Chaimowicz, z których chociaż dla formy prawney tak pierwszym do drzwi Sądowych, jako i drugim przypozywaiącym się Debitorom zeszłego Tadeusza Chomińskiego do drzwi Szkoły Żydowskiey w Wilnie przybite osobne kopie, jeszcze i tę kopią osobną ku dokładnieyszey awizacyi podaię do Gazety — Pisan ut supra.

Wincenty Kuczewski Woźny Pttu Wileń.